
Nemám mindrák, že vstupuji na české území

Nemám mindrák, že vstupuji na české území

3.2.2012, Právo, Strana 17, Kultura, autor: Věra Míšková
AGNIESZKA HOLLANDOVÁ NATOČÍ FILM O JANU PALACHOVI A ŘÍKÁ:

Světznámá polská režisérka Agnieszka Hollandová, momentálně nominovaná na Oscara za nejlepší cizojazyčný film V temnotě, začne v březnu natáčet pro HBO třídílný film o Janu Palachovi s pracovním názvem Hořící keř.

Student Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Jan Palach se upálil 16. ledna 1969 na Václavském náměstí na protest proti invazi vojsk Varšavské smlouvy do Československa v srpnu 1968.

„Cítím vůči té látce velkou zodpovědnost, ale na druhou stranu nemám mindrák z toho, že vstupuji na české území tím, že natočím film o české ikoně a symbolu. Už jsem točila francouzské, anglické i americké látky,“ řekla režisérka ve středu na setkání v Polském kulturním institutu v Praze.

„Ostatně čeští filmaři měli více než dvacet let na to, aby film o Janu Palachovi natočili, a když to neudělali, asi do toho nemají chuť,“ dodala a publikum tato její slova odměnilo nečekaně bouřlivým potleskem a smíchem. „Spravedlivě řečeno, ani polští filmaři včetně mě dosud nenatočili hraný film o polské „živé pochodni“ z té doby, devětapadesátiletém Ryszardu Siwiewci, který se upálil 8. září 1968 na varšavském stadiónu Desetiletí,“ zareagovala režisérka. Hollandová se cítí kompetentní k natočení této látky už proto, že v letech 1966 až 1971 studovala na pražské FAMU. „Angažovala jsem se dost ve studentském hnutí, hodně lidí jsem znala. Když to Jan Palach udělal, byla jsem sice zrovna v Polsku, ale věděla jsem to ze Svobodné Evropy a cítila jsem zoufalství, ale i určitou hrdost. Do Prahy jsem se vrátila několik dní po Palachově pohřbu a zároveň několik dní předtím, než se upálil Jan Zajíc,“ řekla.

„V reakci na jeho čin jsem se pak snažila ve škole něco udělat, ale záhy jsem pochopila, že o to nemá nikdo zájem. Bylo to zdrcující, mezi činem jednoho a druhého chlapce uplynul jen měsíc, ale národ zásadně změnil strategii svého chování. To pro mě byla velká společenská deziluze, při níž jsem si uvědomila, jak je odvaha vzácná, a dozvěděla jsem se něco zásadního, co do budoucna trochu ovlivnilo můj postoj k lidem,“ vzpomínala Hollandová, pro kterou je film o Janu Palachovi zároveň určitým návratem do vlastního mládí. I proto nabídku přijala.

„Doufám, že se kruh uzavře, že se alespoň přiblížíme k otázkám o společenských jevech, které nebyly nikdy zodpovězeny. Nemyslím si, že bychom na ně odpověděli, ale věřím, že aktualizace dnešním pohledem, který je vždy jiný než ten aktuální, bude užitečná. Zaujalo mě totiž už teď, jak se o to zajímají dnešní mladí lidé,“ dodala filmařka, jež věří, že snímek by mohl oslovit právě generaci mladých diváků.

Setkání se zúčastnil i scenárista filmu Štěpán Hulík, který se zamýšlel nad tím, proč se u nás dnes netočí filmy o velkých postavách dějin, které by měly být připomínány. „V posledních letech se točí spíše konjunkturální témata, navíc Jan Palach se stal symbolem a dostat se za něj, vidět člověka, je těžké. A vůbec nejtěžší bylo najít úhel pohledu. Myslím, že Palachův příběh se nedá vyprávět jako klasická biografie,“ řekl Hulík a dodal, že historické filmy jsou navíc drahé a těžko se do nich shání product placement.

„To by snad mohla být jediné kofola,“ připomněla s úsměvem Hollandová nápoj, který zná už z doby svých studií v Praze.

Na scénáři se jako odborný poradce podílel i mladý historik Petr Blažek, který mimo jiné řekl, že pro jeho generaci jde o objevování toho, co se opravdu stalo. „Palach se stal neživým symbolem a teprve nyní hledáme jeho lidský příběh,“ přiznal.

Ve vysílání by se měl film objevit v příštím roce.